

Warsztaty z etyki o humanitaryzmie międzyludzkim i międzygatunkowym

ĆWICZENIA PLANOWANE NA WARSZTATACH

1) Etymologiczne zagadki najważniejszych pojęć:

- *Etyka, humanitaryzm, gatunek, rasa, szowinizm gatunkowy, seksizm, dyskryminacja, patologia, etologia, stereotyp, kosmopolityzm, dobrostan.*

2) Ćwiczenia rozpoznawcze podobnych i różnicujących cech nurtów podejmujących refleksje z zakresu humanitaryzmu międzyludzkiego i międzygatunkowego:

- *Etyka niezależna, ahimsa – zasada niewyrządzania zła, posthumanizm, animal studies, teoria praw zwierząt, dyskursy ekologiczne.*

3) Analiza tekstów:

- Braidotti Rosi, *Po człowieku*, tłum. J. Bednarek, A. Kowalczyk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.
- Lazari-Pawłowska Ija, *Zwierzę nie jest rzeczą* [w:] *Ija Lazari-Pawłowska: Etyka. Pisma wybrane*, red. nauk. P.J. Smoczyński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Lublin 1992.
- Kotarbiński Tadeusz, *Przyroda pod władzą człowieka* [w:] *Tadeusz Kotarbiński: Pisma etyczne*, red. nauk. P.J. Smoczyński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk – Łódź 1987.
- Środa Magdalena, *Kryzys etyki tradycyjnej* [w:] *Etyka dla myślących. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych*, M. Środa, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2016.
- Włodarczyk Justyna, *Rasa, klasa, płeć, gatunek. Metodologie w animal studies* [w:] *Po humanizmie. Od technokrytyki do animal studies*, red. nauk. Z. Ładyga, J. Włodarczyk, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2015.

4) Zajęcia praktyczne oparte na interpretacji trzech ujęć praw zwierząt – od najłagodniejszego do najmocniejszego – w kontekście modelu skali przesuwnej (*the sliding-scale model*) opracowanej przez Davida DeGrazia:

- Prawa w znaczeniu statusu moralnego;
- Prawa w znaczeniu równego poszanowania;
- Prawa w znaczeniu przebijającym wartość użyteczności.

5) Pokaz filmu pt.: „O zwierzętach i ludziach”:

- Film dokumentalny o tym, co zdarzyło się w czasie II Wojny Światowej na terenie warszawskiego zoo. Głównymi bohaterami są zwierzęta, poprzez które opowiadane są historie ludzi.

6) Dyskusja eksploracyjna:

- Wychowanie jednostki i wspólnoty do wartościowego międzyludzkiego i międzygatunkowego życia.

